

Klatring i Innerdalen

Tordenpillaren, Bugha og Satan! Ordene treffer som knyttneveslag. En ny sugende slagserie er på veg: Stormvegen, Dødens Rygg og Russisk Rulett! Etter slike treffere er det bare et fåtall som lar tankene fly i retning Innerdalen. Men det er der de er - Bugha, Satan og alle de andre.

Det er vestover i Trollheimen de må, folk som ønsker seg stupbratte vegger, luftige egger og blåkalde breer. Rett nok kan både Snota og andre stortopper i den sentrale Trollheimen ha mye alpin spenning i seg, men denne spenningen taper seg unektelig noe når Innerdalsfjellene kommer til syne i vest.

Innerdalen skifter ansikt med værgudene. Det er en rå villskap over Innerdalsnaturen når skoddeflakene haster gjennom Trollporten og Snøskar før de slukes av regntjukka innerst i Giklingdalen. «Norges vakreste dal» viser seg fra sin mest majestetiske side når gigantiske Skarfjell kaster lange skygger under en lysende fullmåne. Og både Gubben, Kjerringa og alle andre kler seg til fest når solstrålene begynner å danse på Vinnufjells iskappe.

Det er de mange mulighetene som gjør Innerdalen til et nær perfekt sted for allsidig fjellsport. Her finnes klatreruter i alle lengder og vanskeligheter - fra korte entaulengders til ruter som strekker seg hundrevis av meter mot himmelen, fra lette II-er ruter til vanskelige VI-er ruter, fra store blokkstablinger til kompakte sva. Breene på Vinnufjell er de største i hele Midt-Norge. Der er det både friske brefall og langstrakte snøflater. Maken til Innerdalens valgmuligheter finnes knapt i hele Norge.

Klatrere er som folk flest. De velger på øverste hylle. Og der er valgmulighetene mange. *Nordvestveggen* på Innerdalstårnet (fem taulengder, vanskeligste passasje V-) er et sikkert valg. Ruta er Innerdalens mest eksponerte rute, vanskelighetsgrad tatt i betraktning. Andre foretrekker *Sørøsthjørnet* på Skarfjell (ti taulengder, vanskeligste passasje V-). Innerdalens

Innerdalstårnet sett fra Trollporten.

Bratt og tung klatring i svart høstkveld.

Bilde 3: Kursdeltaker på direktevarianten i toppen av Negel'n.

glansperiode ble innledet da L. Arentz-Hansen og Olav Innerdal «gikk» ruta for første gang i 1955. I dag regnes ruta som en av klassikerne i Norge. Og atter andre plukker raskt til seg *Sørveggen* på Skarfjell (elleve taulengder, vanskeligste passasje V+/AL, mye klatring på V-er nivå). Mange ser på Sørveggen som hovedgevinsten på øverste hyll.

På samme hyll venter også de fire koselige taulengdene på *Vestveggen* på Innerdalstårnet (vanskeligste passasje IV), de kompakte svaene på *Nøttekneker'n* (V+), det tunge takoverhenget på *Satan* (VI-) og den lange *Skarfjell-Trolla-traversen*. Pluss en rekke andre ruter.

Nedover i hyllene er det mye overraskende å finne. Ja, kanskje er det nettopp der de mest uforglemmelige taulengdene befinner seg.

Helt til høyre under den dystre nordveggen på Skarfjellet står flere særegne pinakkler. Gubben og Kjerringa er de to største. Inn mellom disse snor et hulesystem seg som det er mulig å krype/klatre gjennom. Særlig utgangen av *Kjellerhullet* er en trang opplevelse. Her, klemt mellom tusenvis av tonn stein, er det ikke få som har vurdert en snarlig slankekur.

På hjørnet mellom østveggen og nordveggen på Skarfjell ligger *Fosseruta*. Ruta byr på mye løst fjell, en god del mose og to artige taulengder (tre artige taulengder hvis turen legges bortom Tønsbergs pinakkel). Først er det en tretti meter høy kamin. Denne er djupere, trangere og høyere enn de fleste andre kaminer i Norge. Helt øverst følger ruta et ti meter høgt dieder (IV+). En foss renner ned diederet. Her har det i årenes løp vært mye banning og teknisk klatring før de gjennomblaute har slitt seg over kanten.

Til høyre for Fosseruta, langt inn mot sjølve nordveggen, står *Dødens Rygg* stablet mot himmelvelvingen. Her er det meste løst - ja, bortsett fra et noenlunde fast fottak i begynnelsen av ruta. Ruta er en klar kandidat til en plass på absolutt nederste hyll.

Klatrekurs og brekurs

Innerdalen er landets mest tradisjonsrike kurssted for fjellklatring. Hver sommer siden 1963 har Innerdalshytta arrangert klatrekurs. Fram til i dag (1990) har Innerdalshytta arrangert nærmere 150 kurs med tilsammen omkring 1500 deltakere. På Vinnufjell har Fjellsportgruppa i Trondhjems Turistforening avviklet flere av sine Minibrekurs.

SYLENE

Sylene er fjellene i de indre deler av Trøndelag og over mot Jämtlandsfjellene. Her brytes rolige fjellformasjoner av store fjellmassiver som Helags, Snasahögarna og Herjängsfjällen på svensk side, Fongen, Skarvan og Skardørsfjella på norsk side, og med Sylene som det mest alpine på selve grensa. Det er Sylmassivet som liar gitt hele dette store svensk-norske fjellområdet sitt navn.

Fjellturområdet avgrenses av Stjørdalen med E 75 og Meråkerbanen i nord, Gauldalen i sørvest, riksveg 31 over Brekken i sør, og området når helt inn til Storsjön med sin østligste utløper. Hele strekningen fra Storsjön i øst til Trondheimsfjorden i vest, på ca. 15 mil, er ubrutt av vegkryssinger.

Sylene har vært utviklet som fjellturområde både på norsk og svensk side fra litt før 1890. I dag har Sylene totalt ca. 25 hytter og kvarterer, omlag like mange på hver side av grensa. Rutenettet både sommer og vinter er variert og inneholder en mengde turmuligheter, både rundturer og lange og korte turer fra ett sted til et annet. Ruta fra Hegra i Stjørdalen, via de norske hyttene og østover inn i Sverige, utgjør den vestligste delen av ei framtidig rute som skal gå fra Trondheimsfjorden i vest til Bottenviken i øst.

De høyeste toppene i Sylene når opp i nesten 1800 meter, mens fjellplatåene ligger på 700-900 meter. Turene i det varierte terrenget er lette å gå. Skiterrenget er praktfullt med passe bratte og slake skiftninger. Variasjonsmulighetene er store utenom de merkete rutene. Avstanden mellom hyttene gjør at de fleste vil ha god tid til å ta alternative vegvalg, eller gjøre avstikkere til topper, fiskeplasser osv.

Stort sett har Sylene tørre, lettgatte fjellflyer, men innslag av myr gjør at gummistøvler eller tilsvarende er rett fottøy sommers tid.

Sylene er et møte mellom svenske og norske tradisjoner når det gjelder hytter og tilrettelegging. Her er også på norsk side permanent vinterstaking, som det eneste fjellområdet i landet. I Sverige, der staten står som ansvarlig for merking og sikkerhet, er dette standard i fjellet. Se for øvrig egen artikkel om Sylene på svensk side.

Fra norsk side er det gode adkomster til fjells fra flere utgangspunkter i Stjørdalen og Gauldalen. Her går det både buss og tog. Men de fleste startmulighetene ligger nok langs riksveg 705 opp gjennom Selbu og Tydal. Denne vegen har også bussrute. For det sentrale Sylområdet utgjør Nedalshytta sommers tid en hovedinngangsport til fjellet, med flere rundturmultipheter på norsk og svensk side.

I de vestlige delene av Sylene utgjør Roltdalen og Schulzhytta selve det uberørte hjertet i fjellet - noe av det siste uberørte som er igjen i Midt-Norge. (Innledningsvis i rutebeskrivelsene for Sylene finnes mer om adkomster, kollektivtrafikk og parkeringsforhold.)